

COVID-19 TEMİZLİK VE DEZENFEKSİYON ÖNERİLERİ

(26.03.2020 Tarihli Geçici Döküman)

KLİMUD Sterilizasyon, Dezenfeksiyon ve Antisepsi Çalışma Grubu tarafından hazırlanan bu döküman güncel bilgiler doğrultusunda yenilenecektir. Bu dökümanda önerilen akış şeması tavsiye niteliğinde olup kurumsal altyapı farklılıklarından oluşabilecek riskler göz önünde bulundurularak **her kurum kendi risk değerlendirmesini yapmalıdır**.

Risk grubu 1 : Hiç ya da düşük bireysel ve toplumsal risk
Risk grubu 2 : Orta bireysel risk, düşük toplumsal risk
Risk grubu 3 : Yüksek bireysel risk, düşük toplumsal risk
Risk grubu 4 : **Yüksek bireysel ve toplumsal risk** → COVID-19

Biyogüvenlik düzeyleri (BGD 1-4) önlemleri, risk gruplarına (RG 1-4) karşılık gelir.

COVID-19

Kişiden kişiye yayılması en sık **solunum damlacıkları** ile (**yaklaşık 6 feet : 1.8 m içinde**) gerçekleşir. Yeni koronavirusün virüsle kontamine olmuş yüzeylerden kişilere geçtiği **belgelenmemiştir**. **Plastik ve çelik** yüzeylerdeki canlılık süresi **72 saat**, **Bakır ve karton** yüzeylerde sırasıyla **4 ve 24 saat** **Aerosol** içinde **3 saat**, Virüsün yarılanma süresi **1.1-1.2 saat**

Evde Rutin Temizlik İçin Genel Öneriler

Sıkça temas edilen yüzeyler (**masalar, kapı kolları, ışık anahtarları, kulplar, tuvaletler, musluklar, lavabolar**) evde kullanılan temizleyiciler (**1:100 sulandırılmış çamaşır suyu**) veya yüzey için uygun dezenfektanlarla rutin olarak temizlenmelidir.

Koronavirüslerin dezenfektanlara duyarlılığı üzerine

- ✓ **% 62-70 etanol**,
 - ✓ **% 0.5 hidrojen peroksit** veya
 - ✓ **% 0.1 hipoklorit** ile
- 1 dakikalık temasla** etkili bir yüzey temizliği sağlandığı belirlenmiştir.

Evde Bakımda İzole Olanlar İçin Hanelerin Temizlenmesi Ve Dezenfeksiyonu İçin Genel Öneriler (Şüpheli / Tanı Almış)

Evin ortak kullanım alanlarında (**örn. Masalar, arkalıklı sandalyeler, kapı kolları, ışık anahtarları, uzaktan kumandalar, tutamaçlar, tuvaletler, lavabolar**) yüksek temas yüzeylerini günlük olarak temizleyin ve dezenfekte edin. Evdeki çamaşır suyu asla amonyak veya başka bir temizleyici ile karıştırılmamalıdır. Uygun şekilde seyreltildiğinde koronavirüslere karşı etkili olacaktır. (**1:100 sulandırılmış çamaşır suyu**)

Hasta kişinin eşyaları temizleniyorsa mutlaka eldiven kullanın. Eldivenleri çıkarınca ellerinizi yıkayın.

Hasta kişinin odasını mümkün olan en az şekilde temizleyin. Mümkün olan teması en aza indirin.

Hasta bakımı mümkün olduğunca, belirli bir odada ve evlerindeki diğer insanlardan uzak olmalıdır.

Kirli çamaşırları sallamayın. Bu, virüsün havada dağılması olasılığını en aza indirecektir.

Mümkünse, çamaşırlar için **en sıcak** su ayarını kullanarak çamaşırları yıkayın ve çamaşırları tamamen kurulayın. Hasta bir insanın kirli çamaşırları başkalarının çamaşırlarıyla yıkanabilir.

Sağlık Hizmetleri Sunulan Alanlar

Hasta alanları

Sık dokunulan yüzeyleri, hastalar arasında, dezenfektan ile silin. Hastaların solunum damlacıkları ile doğrudan temas ettiği veya maruz kaldığı tespit edilen bölgelerdeki yüzeyleri hemen dezenfektan ile silin. El hijyeninde '5 dk' kuralına uyun. Her kullanımdan sonra ekipmanı temizleyin ve dezenfekte edin (Normal enfeksiyon önleme ve kontrol uygulamasına uyun).

Terminal temizleme

KKE veya cerrahi maske, koruyucu gözlük ve eldiven kullanın. Kirli tekstilleri, yatak ve perdeleri aerosol saçılımını en aza indirerek, katlayarak kaldırın. Tüm yüzeyleri, mobilyaları ve bağlantı parçalarını ıslatın. Pencereleri, eşikleri ve çerçeveleri temizleyin. Yatağın ve yatağın tüm yüzeylerini temizleyin. Paspas tabanlarını temizleyin. KKE'yi çıkarın ve el hijyeni yapın. Tüm temizlik ekipmanlarını temizleyin ve temizleyicileri odasına veya depolama alanına gönderin, atıkları atın. El hijyeni uygulayın.

KAYNAKLAR

1. Doremalen N, Bushmaker T, Morris D, Holbrook M, Gamble A, Williamson B, Tamin A, Harcourt J, Thornburg N, Gerber S, Lloyd-Smith J, Wit E, Munster V. Aerosol and Surface Stability of SARS-CoV-2 as Compared with SARS-CoV-1. 17 March 2020, NEJM. doi:https://doi.org/10.1101/2020.03.09.20033217
2. Kampf G, Todt D, Pfaender S, Steinmann E. Persistence of coronaviruses on inanimate surfaces and their inactivation with biocidal agents. J Hospital Infect 104 (2020) 246-251
3. https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/prepare/cleaning-disinfection.html
4. https://www.cdc.gov/infectioncontrol/guidelines/index.html
5. https://hsgm.saglik.gov.tr/depo/covid19/rehberler/COVID-19_RehberiV5-25Subat2020.pdf

